

Søgne, torsdag 29.12.2022

Til: -Statsforvalteren i Agder
-Kommunal- og distriktsdepartementet

Fra: -Vi som vil ha Søgne kommune tilbake, org. nr.: 929 958 845

VARSEL KNYTTET TIL VAR-NOTAT FRA KRISTIANSAND KOMMUNE

Kampen for Søgne og Songdalen som egne kommuner er kampen for å respektere folkets vilje, det er kampen for nærhet mellom mennesker, viktige beslutninger og ikke minst tiltro til demokratiet.

Om kort tid vil det foreligge et saksfremlegg fra Statsforvalteren i Agder angående mulig endring av nåværende Kristiansand kommune ved at Søgne og Songdalen igjen blir egne kommuner. Vi vet ennå ikke hva som kommer fra Statsforvalteren. Statsforvalteren i Agder er det samme embete som i sin tid kludret det til slik at Søgne og Songdalen mistet deres rettmessige status som egne kommuner. Med den bakgrunns historien – blir det særdeles viktig - for å ivareta embetets legitimitet og troverdighet – at saksbehandlingen har den kvalitet og upartiskhet som må forventes av et forvaltningsorgan på dette nivået. Men når vi ser - etter vår innsynsbejæring - hvordan kommunikasjonen har foregått mellom Statsforvalteren og deler av Kristiansand kommune v/Ingeniørvesenet så blir vi alarmert. Både når det gjelder innhold og form. Vi ønsker ikke at spørsmålet om egne kommuner skal være en talleksersis om vann og avløp – saken er for viktig og alvorlig til det. Men vi kan ikke unnlate å påpeke at Statsforvalteren må se nøye både på relevansen og konsistensen på de forutsetninger som er lagt til grunn for de beregninger som f.eks. er gjort av Kristiansand kommune v/Ingeniørvesenet. Vi er alarmert, men vi har fremdeles en klar forventning til at Statsforvalteren har en selvstendig og kritisk gjennomgang av tallmaterialet som kommer fra Kristiansand kommune.

I forbindelse med Statsforvalteren i Agders pågående utredning av mulig deling av Kristiansand kommune har administrasjonen i Kristiansand kommune ved Ingeniørvesenet oversendt et notat til Statsforvalteren der det simuleres kommunedeling fra 01.01.2023. Påløpte kostnader og investeringer innen VAR-området fra 01.01.2020 fordeles tilbake til de tre kommunene samtidig som planlagte kostnader og investeringer frem mot 2026 også blir fordelt. I korte trekk konkluderes det med at Søgne og Songdalen vil få betydelig høyere vann- og avløpsavgift etter en løsrivelse enn om vi fortsetter som en bydel i Kristiansand. Etter en nøye gjennomgang av VAR-notatet og simuleringene som er utført ser vi at forutsetningene som legges til grunn behøver noen påpekninger og flere spørsmål.

Ansamling av mange investeringer over relativt kort tid

I perioden frem til 2026 legges store kostnader i form av investeringer og arbeider over på Søgne og Songdalen. De totale beregnede VA-investeringene som legges til grunn for Søgnes del er i perioden oppgitt til å bli ca. NOK 439 millioner. Vi går ikke inn i de enkelte prosjektene og hevder bastant at noen av dem er unødvendige. Men ut ifra en totalvurdering er det grunn til å stille spørsmål ved om lag 100 av disse millionene og om det er prosjekter som er fornuftige eller nødvendige å gjennomføre akkurat i perioden frem til 2026. Omsatt til vann- og avløpsavgift representerer dette en samlet årlig

reduksjon i gebyrene i Søgne på ca. NOK 7 millioner* eller en lettelse i VA-avgift på ca. NOK 939,- pr. år pr. abonnent.

Manglende reduksjon i driftsutgifter knyttet til nedlegging av Høllen RA

Også på driftssiden er det grunn til å stille spørsmål. Kostnadskutt på drift knyttet til nedleggelse av Høllen RA ser ut til å være utelatt fra kommunens oppstillinger. Ingeniørvesenet tar inn reduserte driftsutgifter knyttet til nedlegging av Bredalsholmen RA som kommer Kristiansand til gode. Gjør vi det samme for Høllen RA får vi en årlig besparelse der i størrelsesorden NOK 5 millioner. Omsatt til VA-avgift blir lettelsen på ca. NOK 679,- pr. år pr. abonnent.

Endret sammensetning av inntektssiden på selvkostområdet

Søgne var en kommune med god vekst og stor boligbygging. Det medførte at en relativt større andel av VA-inntektene kom som tilkoblingsavgifter enn i Kristiansand. Også refusjoner og tilskudd var forholdsmessig større i Søgne. Ved å legge til grunn tallene fra 2019, som er ca. NOK 1,52 millioner større enn det Ingeniørvesenets notat legger til grunn, representerer det en årlig lettelse på ca. NOK 206,- pr. år pr. abonnent.

Sjøledning klassifisert som renseanlegg

I simuleringene legges det opp til at håndteringen av avløp fra Høllen skal føres til Odderøya RA via Bredalsholmen. Sjøledningen fra Bredalsholmen til Odderøya RA er i ferd med å legges og kostnaden på ca. NOK 106 millioner får en avskrivningstid på 40 år. Sjøledningen fra Høllen til Bredalsholmen er stipulert til å koste 225 millioner. Men her har kommunen «glippet» ved å klassifisere tiltaket som renseanlegg og bruker dermed en avskrivningstid på 20 år. Ved å bruke riktig avskrivningstid, 40 år, på sjøledningen fra Høllen til Bredalsholmen får vi en årlig besparelse for Søgnes andel på ca. NOK 4,1 millioner* eller en lettelse i VA-avgift på ca. NOK 556,- pr. år pr. abonnent.

Større innkreving av avgift i tre kommuner enn i Nye Kristiansand

Gebyrberegningene som er utført er kompliserte og har mange variabler. Vi ser imidlertid at det foreligger et sprik på ca. NOK 40,91 millioner mellom hva som skal kreves inn i avgift i 2026 for Nye Kristiansand sett opp imot hvor mye som skal kreves inn i avgift i de tre kommunene hver for seg. Når vi bruker satsene til de tre kommunene hver for seg og slår sammen blir samlet innkreving ca. NOK 40,91 millioner større pr. år enn den gjør om man regner samlet for Nye Kristiansand. Søgnes andel av dette er ca. NOK 4,21 millioner. Omsatt til VA-avgift representerer dette en lettelse på ca. NOK 572,- pr. abonnent pr. år.

Utbyggingen på Tangvall

Det bygges i stort monn på Tangvall. Flere milliarder investeres i nytt skolesenter, kjøpesenter og leiligheter. Nye vann- og avløpsledninger har blitt lagt og delvis omlagt som følge av dette. Søgne kommune anslo disse kostnadene til å bli i størrelsesorden NOK 40 millioner hvorav kommunens andel utgjorde ca. NOK 20 millioner og private bidrag resten. Nye Kristiansand har brukt nesten 70 millioner på samme jobben. Og vi ser ingen spor av private bidrag i tallmaterialet som strekker seg frem til 2026. Kommer private bidrag inn etter 2026, eller er disse uteglemt fra oppstillingen som danner grunnlag for Ingeniørvesenets notat? Hvis det kommer NOK 20 millioner* i til refusjon i form av bidrag fra private vil det omsatt til VA-avgift representere en lettelse på ca. NOK 188,- pr. år pr. abonnent.

*Det benyttes rente 4% p.a. og 22 års avskrivningstid i kapitaliseringsutregningene. Samme som Kristiansand kommune legger til grunn i sine beregninger.

Løsrivelse fremstilles som unødig kostnadsdrivende for Søgne på flere punkter

Etter en helhetlig gjennomgang av notatet og tallmaterialene vil vi oppsummere med at kommunens arbeid preges av at de årlige VA-gebyrene i Søgne og Songdalen blir unødig høye. Flere av investeringene i Søgne gjøres over kort tid, i et slikt tempo og håndteres regnskapsmessig slik at kostnadene blir til dels unødvendig høye rundt 2026. Dersom alle spørsmålene og svarene våre i dette varselet medfører riktighet viser vi her hvordan de årlige VA-avgiftene i Søgne i gjennomsnitt kan gå ned med ca. NOK 3140,- pr. abonnent pr. år.

Årene etter 2026

Etter vårt syn vil Søgne, hvis planen til Ingeniørvesenet følges, fremstå som «ferdig investert» på VAR-området samtidig som at utgiftene toppes i perioden rundt 2026. Det gir rom for at VAR-gjelda i Søgne i tiden etter 2026 kan nedbetales og gå ned sammen med de årlige avgiftene. Vi ser ikke det samme for gamle Kristiansand.

Stor kommune og stordrift = store kostnader

Når vi ser hvordan utgiftene til bydel Søgne på VA-området har blitt snudd opp-ned på noen få år syntes vi hele denne saken, inklusive kommunens disposisjoner og simulering av kostnader, på en fin måte viser hvordan utgiftene fort skyter i været i en stor-kommune uten samme eierskaps- og ansvarsfølelse som man får under mindre forhold. Saken sett under ett understreker etter vårt syn at det haster. Vi må få vår egen kommune tilbake så fort som mulig. Det vil gi oss innbyggerne bedre kontroll på Søgnes økonomiske styring og disposisjoner. Herunder VAR-utgifter som må betales av innbyggerne.

Sigurd Berg Aasen, Vidar Ertzeid og Morten Mosberg

sign.

-Vi som vil ha Søgne kommune tilbake